

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1615/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a Kúria Pfv.IV.21.103/2022/6. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Bieber Ivóna ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. § (1) bekezdés a) pontja alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése megsértésére hivatkozással, valamint az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Kúria Pfv.IV.21.103/2022/6. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte – a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.241/2020/6/II. számú ítéletére és a Fővárosi Törvényszék 19.P.22.015/2020/28. számú ítéletére kiterjedő hatállyal – az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, valamint a IV. cikk (1) és (4) bekezdései sérelmét állítva.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [4] A polgári peres eljárás előzménye: Az indítványozót az illetékes Rendőr-főkapitányság kerületi Rendőrkapitánysága más személy nevére kiállított, mozgásában korlátozott személyt jogosító parkolási igazolvánnyal, mint közokirattal elkövetett visszaélés, azaz szándékos bűncselekményen való tettenérés miatt előállította és kihallgatta. Az indítványozó az intézkedés során arra hivatkozott, hogy a közelben tartózkodó, mozgásában korlátozott élettársa szállítására érkezett a helyszínre, és a parkolási igazolványt jogszerűen használta. Részben térfigyelő kamera képei, részben egy

intézkedő rendőr törzsőrmester jelentése alapján megállapítható volt, hogy élettársa nem volt a parkolás helyszínén, környékén, oda csak később, és nem az indítványozó által jelzett irányból érkezett. Az indítványozót 20 perc várakozás, illetve a mozgásában korlátozott személy felkutatásának ezen idő alatti eredménytelensége után állították elő.

- [5] A Rendőrkapitányság az ügyben indítványozóval szemben közokirat-hamisítás büntetének megalapozott gyanúja miatt folytatott nyomozást határozatával megszüntetette, mivel nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése. A rendőri intézkedéssel szemben az indítványozó panasszal élt, melynek nyomán az ügyészség a panasznak helyt adott, és a nyomozó hatóság határozatát részben megváltoztatta azzal, hogy az eljárás megszüntetésének oka: a cselekmény nem bűncselekmény.
- [6] Az indítványozó személyiségi jog megsértése iránt keresetet terjesztett elő a Rendőr-főkapitányság, mint alperessel szemben. Kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette emberi méltóságát, illetve személyes szabadsághoz fűződő jogát azzal, hogy rendőri intézkedés alá vonta és előállította annak ellenére, hogy – állítása szerint – birtokában volt azoknak a bizonyítékoknak, melyek szerint nem követett el bűncselekményt. Jogkövetkezményként sérelemdíj és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [7] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék az indítványozó keresetét 19.P.22.015/2020/28. számú 2022. március 10-én kelt ítéletével elutasította. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az indítványozó felperessel szemben lefolytatott eljárás során az alperes nem sértette meg a felperes emberi méltóságát, illetve személyes szabadságát, mivel az eljárása megfelelt az arra vonatkozó jogszabályban meghatározottaknak, annak kereteit nem lépte túl, így a felperes vonatkozásában az intézkedés jogszerűnek minősült. Kiemelte: az alperes jogalkalmazásának megítélésénél nincs jelentősége annak, hogy az ügyészség a jogszabály értelmezése, illetve a bizonyítékok értékelése során az alperestől eltérő jogi álláspontot foglalt el, és ennek megfelelő döntést hozott, mert ez sem az alperes kártérítési felelősségét, sem az alperes magatartásának felróhatóságát nem alapozza meg.
- [8] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az elsőfokú döntést 1.Pf.20.241/2020/6/II. számú 2022. június 9-én kelt ítéletével a fizetendő illeték összege tekintetében megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [9] A másodfokú bíróság indokolásában kifejtette: Az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz, a (2) bekezdés pedig kinyilvánítja azt az általános elvet, hogy senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. E rendelkezések kiegészülnek a IV. cikk (3) bekezdésében foglalt további követelménnyel, amely szerint a bűncselekmény

elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül szabadon kell bocsátani, vagy bíróság elé kell állítani. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az állami büntetőhatalom monopóliumából egyértelműen következik a büntető igény érvényesítésének, a bűnüldözés és a büntető igazságszolgáltatás alkotmányos feltételek szerinti működtetésének kötelezettsége. E kötelezettség indokolja, hogy az állami büntetőhatalmat gyakorló szervek hatékony eszközöket kapjanak feladataik teljesítéséhez, még akkor is, ha ezek az eszközök lényegüket tekintve súlyosan jogkorlátozóak {23/2014. (VII. 15.) AB határozat [39] bekezdés}. A büntető igény hatékony érvényesítésének célja alkotmányosan elismert korlátozását jelentheti a személyi szabadsághoz való jognak. (Másodfokú bíróság ítéletének indokolása [33])

- [10] A másodfokú bíróság is hivatkozott az Rtv. 33. § (1) bekezdés *a*) pontjára, amely kimondja, hogy a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. Indokolásában kitért arra is, hogy „[a] szándékos bűncselekmény elkövetésén való tettenérés gyanúja kétségkívül fennállt, az Rtv. idézett rendelkezése pedig nem ad mérlegelési lehetőséget az intézkedő rendőr számára; a tetten ért személyt további intézkedés megtétele céljából el kell fognia és elő kell állítania” (Másodfokú bíróság ítéletének indokolása [43]).
- [11] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a jogerős ítélettel szemben. A felülvizsgálati bírósággént eljáró Kúria Pfv.IV.21.103/2022/6. számú 2023. március 29-én kelt ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [12] A Kúria indokolásában kifejtette: Az alperes eljáró munkatársainak az adott időpontban és helyszínen rendelkezésre álló adatok alapján kellett döntenük, és a Kúria álláspontja szerint nem megalapozott az indítványozó felperes azon állítása, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján csak a bűncselekmény elkövetésének hiányára vonatkozó döntés volt lehetséges, hiszen az igazolvány jogosultját akkor még nem találták meg. Erre csak később, a megadott tartózkodási helytől eltérő helyen, a kérdéses parkolóhelytől távolabb került sor. Önmagában az a körülmény, hogy a nyomozás megszüntetésénél a rendőrség, illetve az ügyészség ettől eltérő következtetésre jutott, még nem teszi a perbeli rendőri intézkedést visszamenőleg jogszerűtlenné. Miután a kifogásolt intézkedés foganatosítása idejében az igazolvány jogosultját a helyszín közelében nem találták, alappal merült fel a szándékos bűncselekmény elkövetésének gyanúja, ezért a rendőröket a korábbiak szerint intézkedési kötelezettség terhelte, ezért az indítványozó felperes a kerületi rendőrkapitányságra történő előállítására nem volt megalapozatlan.
- [13] A Kúria az indokolásban rámutatott, hogy összességében megállapítható volt, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékok kivételes felülmérlegelésére alapot adó mérlegelési hibát nem követtek el, amikor értékelték az indítványozó felperes, élettársa, valamint az intézkedő rendőrök előadását, illetve tanúvallomásait, tekintettel a térfelügyelő

kamera által rögzített adatoknak a rendőri jelentésben rögzített tartalmára is. (Kúria ítéletének indokolása [39])

- [14] A Kúria a döntés elvi tartalmaként kiemelte, hogy önmagában az a körülmény, hogy egy nyomozást bűncselekmény hiányában szüntetnek meg, a korábban foganatosított rendőri intézkedéseket nem teszi automatikusan személyiségi jogot sértő magatartássá. Az ezzel kapcsolatos jogvita elbírálása során azt kell megítélni, hogy az intézkedés idején felmerült konkrét tények ismeretében a rendőrség intézkedése jogszerű, szükséges és arányos volt-e. Ha a rendőri intézkedést szabályosan hajtották végre, az kizárttá teszi személyiségi jogsértés megállapíthatóságát. (Kúria ítéletének indokolása [46])
- [15] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az alkotmányjogi panaszát.
- [16] Álláspontja szerint az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja sérti az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdését azzal, hogy szándékos bűncselekmény elkövetésén való tettenérés esetén mérlegelést nem engedve, a szükségesség-arányosság próbáját mellőzve, kötelezően írja elő a személyi szabadsághoz való jog elvonását, akár 12 órán keresztül. Az indítványozó megítélése szerint a szabadság korlátozása számos más alapvető jog érdemi gyakorlásának is gátját képezi, ezért e kógens jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenes.
- [17] Nézete szerint indokolt a támadott bírói döntések megsemmisítése is, mert – annak ellenére, hogy büntetlen előéletű és az intézkedő rendőrökkel végig együttműködött – az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés alkalmazása folytán súlyosan sérült az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében garantált szabadsághoz és személyi biztonságon alapuló joga, továbbá a sérelemdíj elutasítása miatt a IV. cikk (4) bekezdésében rögzített joga is. Álláspontja szerint a támadott ítéletek szükségtelenül és aránytalanul, ezért alaptörvény-ellenesen korlátozták ezen alapjogait.
- [18] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [19] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [20] Az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó hivatkozást tartalmaz.
- [21] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontjára [Abtv. 26. § (1) bekezdés] és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára [Abtv. 27. § (1) bekezdés] alapította.
- [22] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. § (1) bekezdésére hivatkozással – a sérelmezett

- döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [23] A Kúria Pfv.IV.21.103/2022/6. számú ítéletét 2023. május 2. napján kézbesítették az indítványozó jogi képviselőjének. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2023. július 3. napján nyújtotta be elektronikus úton az elsőfokon eljáró bíróságra.
- [24] Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Kúria Pfv.IV.21.103/2022/6. számú ítéletével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [25] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria Pfv.IV.21.103/2022/6. számú ítélete az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, így a tárgyi hatály szempontjából megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott feltételnek.
- [26] Az indítvány az Abtv. 26. § (1) bekezdés *b*) pontjának és a 27. § (1) bekezdés *b*) pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [27] A sérelmezett jogszabályi rendelkezést a Kúria az eljárása során alkalmazta.
- [28] 3.2. Az indítványozó természetes személy a bírósági eljárásban félként részt vett, így érintettsége a támadott határozatokkal és jogszabályi rendelkezésekkel összefüggésben megállapítható.
- [29] 3.3. Az indítványozó jogosultnak tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben nyújtotta be az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetőleg 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszát.
- [30] {Lásd hasonlóan pl. 3326/2022. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [2], [9], [10], [13]; 3168/2018 (V. 16.) AB végzés, Indokolás [33]}.
- [31] 3.4. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pontja és a 27. § (1) bekezdés *a*) pont első fordulata értelmében az alkotmányjogi panasz előterjesztésének feltétele az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogának sérelme.
- [32] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény alkotmányjogi panaszban megjelölt I. cikk (3) bekezdése nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának, ekként annak sérelmére alkotmányjogi panasz nem alapozható. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény I. cikkére vonatkozó gyakorlata értelmében „az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései az állam kötelezettségeit határozzák meg az alapjogok védelme és biztosítása érdekében, így közvetlenül ezen rendelkezések vonatkozásában sincs helye alkotmányjogi panaszoknak” {Lásd hasonlóan pl. 3231/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [8]; 3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [32]; 3270/2021. (VII. 7.) AB végzés, Indokolás [29]}.
- [33] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése sérelmét állító elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti követelményt.

- [34] 3.5. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi.
- [35] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése *b)* pontja szerint a kérelem határozott, ha egyértelműen megjelöli az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét.
- [36] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme az Abtv. 52. § (1b) bekezdése *b)* pontjában írott feltételnek az Alaptörvény IV. cikk (1) és (4) bekezdései vonatkozásban megfelelnek.
- [37] 4. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [38] 4.1. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban a panasznak az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésére hivatkozással az Rtv. 33. § (1) bekezdés *a)* pontja alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti részét vizsgálta.
- [39] Az indítványozó 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panasz az Rtv. 33. § (1) bekezdés *a)* pontjának alaptörvény-ellenességét állítja, amely rendelkezés kimondja, hogy a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. Az indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz való jog sérelmét arra hivatkozással állította, hogy a panaszban támadott jogszabályi rendelkezés szándékos bűncselekmény elkövetésén való tettenérés esetén mérlegelést nem engedve, a szükségesség-arányosság próbáját mellőzve, kötelezően írja elő a személyi szabadsághoz való jog elvonását, akár 12 órán keresztül. Az indítványozó megítélése szerint nem kógens, hanem az intézkedő rendőr számára mérlegelést lehetővé tevő szabályozás lenne szükséges, mivel e jogszabályi rendelkezés kógens jellege alaptörvény-ellenessége „nyilvánvalónak tekinthető”.
- [40] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a jogalkotó joga és felelőssége, hogy olyan rendészeti eljárásokat alakítson ki, és azokat azok céljának megfelelő módon szabályozza, amelyek az egyes jogsérelmek, jogsértések különösen szándékos bűncselekmény elkövetésekor, – kiemelten a tettenérés esetén –, a társadalom számára a megfelelő jogvédelmet biztosítani tudják. A panaszos által benyújtott beadvány időpontjában e vonatkozásban létező szabályok összetett rendszert képeztek, és képeznek ma is.
- [41] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz indokolása nem támasztotta alá a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességét, és a panaszban megtalálható indokolás sem vetett fel annak tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

- [42] A fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott jogszabályi rendelkezések érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.
- [43] 4.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában a Kúria Pfv.IV.21.103/2022/6. számú ítélete tekintetében az Alaptörvény IV. cikk (1) és (4) bekezdései vonatkozásában tömören megjelölte ezen Alaptörvényben biztosított jogok vélt sérelmének a lényegét.
- [44] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványban a támadott ítéletre vonatkozóan az Abtv. 27. §-ára hivatkozással az indítványozó a bírói törvényértelmezés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseket vitatta, azaz az alkotmányjogi panasz indokolása a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelenti. Az indítvány azt célozza, hogy a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a támadott döntésektől eltérően értékelje.
- [45] A bírósági határozatokkal kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [46] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel. Ezen alternatív feltételek bármelyikének megléte indokot ad a befogadásra.
- [47] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek, mert az indítványozó egyértelműen a bíróság jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.

- [48] 5. A fentiekre tekintettel az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.
- [49] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjában valamint a 29. §-ában foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2025. február 25.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró